Työkykyselvitysten yhteishankinta

TYÖLLISY 26.11.2026
1619/14.07.00/2026

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)

Palvelupäällikkö Tuire Ollitervo (tuire.ollitervo@tornio.fi)
Työllisyysjohtaja Riitta Hakala (riitta.hakala@tornio.fi)

Työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain (380/2023, järjestämislaki) 6. luvun 51 §:n mukaan työvoimaviranomainen järjestää henkilöasiakkaiden osaamisen, ammattitaidon, soveltuvuuden sekä työ-, yritystoiminta- ja koulutusvaihtoehtojen selvittämiseksi:

1) osaamis- ja ammattitaitokartoituksia;
2) työkyvyn tutkimuksia ja arviointeja;
3) yrittäjävalmiuksien ja yritystoiminnan edellytysten arviointeja; sekä
4) muita asiantuntija-arviointeja.

Hankittavaksi suunniteltu palvelu on erikoislääkärin toteuttama työkyvyn arviointi, joka toteutetaan työvoimapalveluiden järjestämistä koskevan lain mukaisena asiantuntija-arviointina. Työkyvyn arvioinnin hankinnan tavoitteena on täydentää käytettävissä olevaa tietoa henkilöasiakkaan työ- ja toimintakyvystä suhteessa realistiseen hakuammattiin tai suunniteltuun koulutukseen. Arvioinnista laadittava lausunto ottaa kantaa asiakkaan työkykyyn ja kokoaa tarvittaessa eri asiantuntijoiden lausunnot yhteen. Saatua tietoa hyödynnetään henkilöasiakkaan palveluprosessin suunnittelussa sekä arvioitaessa jäljellä olevaa työkykyä, ammatillisen kuntoutuksen tarpeita ja työllistymismahdollisuuksia.

Palveluun pyritään ohjaamaan Meri-Lapin työllisyysalueella pääasiasssa + 60-vuotiaita henkilöitä, joilla arvioidaan olevan realistiset mahdollisuudet eläke- etuuksiin. Hankinnalla työllisyysalueen tavoitteena on täydentää Lapin hyvinvointialueen tarjoamia työkyvyn arvioinnin palveluita tilanteissa, joissa palvelua ei ole mahdollista saada julkisesta terveydenhuollosta tai julkisen terveydenhuollon jonot ja arviointiprosessit ovat pitkiä. Työttömien terveystarkastukset toteutuvat alueella hyvin, eikä hankittava palvelu sisällä tältä osin hoitajan työaikaa.

Kuntien maksuosuudet työttömyysturvasta ovat nousseet merkittävästi. Hankittavan palvelun tavoitteena on löytää ratkaisuja asiakkaille, joiden kohdalla sekä työvoimaviranomainen että asiakas katsovat, että asiakkaan ensisijaisen etuuden tulisi olla muu kuin työttömyysetuus.

Lapin neljä työllisyysaluetta ovat suunnitelleet työkyvyn arvioinnin kilpailuttamista yhteishankintana. Useamman työllisyysalueen

yhteisellä hankinnalla voidaan saavuttaa volyymietua ja jakaa hankinnan valmisteluun liittyvää työtä työllisyysalueiden kesken. Kukin työllisyysalue päättää itsenäisesti hankinnan valmisteluun osallistumisesta ja määrittää hankinnan ennakoidun arvon ja volyymin. Yhteishankinnasta tehdään sopimus osallistuvien työlisyysalueiden kesken, jossa hankinnan kokonaisarvo määritellään.

Työllisyysalueiden neuvotteluissa sovittiin, että palvelun hankinnasta vastaa Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue yhteistyössä muiden Lapin työllisyysalueiden kanssa.

Työvoimapalveluhankinnat kuuluvat Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2026) liitteen E mukaisiin sote-alan hankintoihin, joiden kynnysarvo on 400 000 euroa.

Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue on toteuttanut alustavan markkinakartoituksen työkyvyn arvioinnin hankinnasta yhdessä Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen kanssa.

Markkinakartoituksella selvitettiin, mitä palveluita palveluntarjoajat voivat tarjota lähipalveluna ja etänä, miten hankinta kannattaisi toteuttaa palveluntarjoajien näkökulmasta sekä mille kohderyhmille hankinta kannattaa erityisesti kohdentaa, kun tavoitteena on varmistaa asiakkaiden ohjautuminen oikeille etuuksille sekä nopeuttaa työllistymistä tai koulutukseen siirtymistä tilanteissa, joissa eteneminen on viivästynyt julkisen terveydenhuollon prosessien vuoksi.

Markkinakartoitusten vastausten perusteella hankinta suunnitellaan kohdennettavaksi erityisesti seuraaville kohderyhmille, kuitenkin niin, että työllisyysalueet päättävät oman alueensa kohderyhmistä ja niiden koosta:

- Alle 30-vuotiaat, joilla epäily neuropsykologisesta haasteesta ja jotka odottavat erikoislääkärin arviota.
- Yli 60-vuotiaat pitkäaikaistyöttömät, joiden terveydentila on heikentynyt merkittävästi.
- Asiakkaat, joilla on selittämättömästä syystä useita koulutuksen tai palvelun keskeytyksiä tai hyvin lyhyiksi jääneitä työsuhteita.
- Kuntoutus- ja eläkehylkyjen jatkoselvittelyä tarvitsevat asiakkaat.

Hankinnan kohderyhmää, hankittavan palvelun sisältöä, sopimuskauden pituutta ja työllisyysalueen hankintaan varaamaa määrärahaa tarkennetaan hankinnan valmistelun edetessä. Hankinta kilpailutetaan kynnysarvon ylittävänä hankintana, kun on tiedossa hankinnan kokonaisarvo kaikkien hankintaan osallistuvien työllisyysalueiden osalta.

Esittelijä Työllisyysjohtaja Hakala Riitta

Päätösehdotus

Työllisyyslautakunta päättää, että työllisyysalue lähtee valmistelemaan työkyvyn arviointipalvelun yhteishankintaa ostopalveluna muiden työllisyysalueiden kanssa hankinnan ylialueellisesta toteutuksesta.

Päätös

_____